

**Sermones: Petri Hieremie Panormitani ex Sicilia: F.
co[n]uent[us] ordinis Predicatoru[m] bononiensiu[m]:
tam preclari q[uam] omnigene eruditio[n]is refertissimi.
omnibusq[ue] euangelica documenta ...**

Petrus <de Hieremia>

[Augsburg], 1514

VD16 P 1883

De p[e]c[ca]to in sp[iritu]m sanctu[m]. ser. xij.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70359](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70359)

va ut scripti sup ar. ij. smone. liij. pre. f. Jre
 est. liij. ro vt possit ho pmiari p dei fructi
 onē vt habet infra in. liij. parte. ¶ Sed
 ratio qd non fecit mortē p se intentā est
 theologialis: qz deus dedit donū iustitie
 originalis p qd pseruari poterat ho a cor
 ruptione. Ideo Tho. in pre. j. q. xcvij. ar.
 j. Dicit qd ex gre cause efficientis qd est deus
 instatu innocētie erat ho incorruptibilis
 z immortalis. z sic etiā est. liij. ratio qz mors
 cū sit pura puatio est nihil. qd nō est a deo
 pncipalit intendente sed pmissiue. Et sic
 habes p̄mū. Item sc̄tus Tho. in. liij. cō
 tra gen. c. liij. ¶ Quātū aut ad sc̄dam cau
 sam formale etiā erat ho immortalis. z hoc
 sine loq̄ntur de forma essentiali siue acci
 dērali. De forma qdē essentiali qd est ania
 rōnalis. Pater p̄mō qdem: qz ania est i
 corruptibilis fm naturā. Un̄ z q̄tum in
 se est appetit materiā incorruptibile. Pre
 terea si forma corpis celestis ppter suā no
 bilitatē z pfectionē ita lariat appetitū ma
 terie. vt nō appetat aliā formā ppter quod
 dicim⁹ materiā corpalem: celestiu esse in
 corruptibile/multo magis ania rōnalis q
 est nobilior forma: q̄ forma corporū cele
 stiu debet h̄ facere. Nō q̄ ex defectu sp̄tus
 anie est qd corpus sit corruptibile. sed pos
 titus q̄ntū est in ipa eēt incorruptibil. z cō
 firmat rōne: qz in om̄i re natura p̄riculari
 qd habet a forma ei⁹ est p̄tia virt⁹ actiua
 z p̄seruatiua sp̄tus. z fm hois corruptio z
 defectus est p̄tra naturā p̄ricularē cuius
 cūqz rei: vt dicit in. ij. de celo. z no. Tho.
 j. ij. q. lxxv. ar. vlt. Un̄ dicit ibi Tho. qd
 ex gre sue forme naturalior est homini in
 corruptio: q̄ alijs rebus incorruptilibz
 eo qd nulla forma rei corruptibilis potest
 assequi p̄teritātē sui p̄ter animā rōnale:
 eo qd ipa nō est oīno subiecta materie cor
 porali: sicut alie forme: q̄nimo habet p̄tia
 opationē imateriale. De forma vero acci
 dentali loquēdo etiā nō est mors homi
 ni naturalis: qd p̄tz z instatu innocētie z
 in statu glie. Nam instatu innocētie est i
 mortalitas data hoī ex dono gr̄e institue
 originalis. Inerat etiā aie vis quedā sup
 naturalit̄ diuinit⁹ dara p̄ quā poterat cor
 pus ab om̄i corruptione pseruari quā dū
 ipa subiecta deo mansisset: qd rōnabilit̄ fa
 ctum est: vt ipa forma accidēralis esset cō

formis forme essentiali. Quia em̄ anima
 rōnalis excedit p̄portionē corporalis mate
 rie. cōueniens fuit vt in principio ei virt⁹
 daret p̄ quam corpus pseruare posset/sup
 naturā materie corporalis. Istam aut̄ vim
 pdidit ipse homo p peccatū: z q̄tus gr̄am
 recuperauerit ad remissionē culpe z meri
 tum glorie: nō tamen ad amisse immortalit̄
 tat⁹ effectū: hec em̄ reseruabat̄ th̄o p quā
 nature defectus in meli⁹ reparand⁹ erat:
 vt d̄r Tho. pre. j. q. xcvij. ar. j. ad. ij. in sta
 tu etiā glorie inhereret anie dispositio qd
 dam p quā formalit̄ a corruptione p̄hibe
 tur. qz vt dicit Aug. in epla ad Diocoz.
 Tam potenti natura de⁹ fecit aiam vt ei⁹
 beatitudine redundet in corpus plenu⁹
 do santratis. l. virt⁹ incorruptionis et fm
 hoc dicit homo incorruptibilis ex gre cor
 poris. vt no. Tho. pre. j. q. xcvij. ar. vbi. s̄
 Quātū ad tertiu. s̄. cām materialē mort⁹
 est hoī naturalis triplici rōne. Prima p̄p
 cōpositionē materialē. Secda p̄pter distan
 tiā locale. Tertia p̄pter deficientiā virtua
 lē. De q̄bus dic vt scripti sup ar. ij. smone
 liij. vbi agit de morte: qd est pena pcti ori
 ginalis pre. ij. ij. er. liij. Quātū ad q̄rtaz
 cām finale etiā videt̄ mors esse naturalis.
 Finitis em̄ p̄pter quē creatus est ho vt frua
 tur deo: frui aut̄ deo non p̄t ho: nisi post
 mortē. ergo zc. Declara latius hanc rōnē
 sic scripti sup art. ij. smone. liij. pre. v.

De pctō in spirituz sanctum. Sermo xij.

Quasi a facie
 colubz. zc. Sequit̄ predicare
 hoc mane de sc̄da p̄sideratione
 pcti mortalis: vbi videbit̄ de pctō in sp̄m
 sc̄m. Matera est vtilis z deuota. Salu
 tetur n̄go maria. Pro introductōe z cōple
 mento sermonis est norandū qd inter cere
 ras diuisiones datas a theologis de pctō
 mortali quas longū esset enumerare lon
 gius de eis p̄dicare: vna distinctio datur
 qd est talis: qd pctm̄ mortale cōmittit: aut
 p̄tra deum: aut p̄tra seip̄s: aut p̄tra pro
 ximū. De hac aut̄ distinctōe trinit̄bit̄ res
 linquam duo vltima mēbra: z p̄dicabo de
 primo mēbro: vitz de pctō cōmissō in deū
 sub quo cadit pctm̄ in spirituz sanctū: de q̄

k v

De Peccato

hoc mane predicare intendo dno procedente.
Pro declaratione huius materie. Tria
puncta sunt principaliter videnda.

Primo quidem de ipsius quidditate.

Secundo de spectu eius diuersitate.

Tertio de eius irremissibilitate.

Quantum ad primum, nota quod peccatum in spiritu sancto dicitur: quod committitur contra spiritum sanctum in peccato. Quia autem spiritus sanctus ut notat Theodosius p. q. xxxv. art. i. ad primum: dupliciter potest accipi: ideo dupliciter potest dici peccatum in spiritu sancto.

Uno quidem modo potest accipi in virtute duarum diuisionum: et hoc modo quilibet personam trinitatis potest dici spiritus sanctus. Nam et pater spiritus est: et est sanctus. Et filius spiritus est: et est sanctus. Ita. iij. Deus spiritus est. ergo et cetera. Per hoc enim quod dicitur spiritus imaterialitas diuine substantie designat spiritum esse incorporeum et inuisibilem est et parum habet de materia. Unde omnibus substantiis imaterialibus et inuisibilibus hoc nomen attribuitur. Per hoc quoque dicitur sanctus: significat puritatem diuine bonitatis.

Alio modo potest accipi spiritus sanctus in virtute unius diuisionis: et hoc modo ex vi ecclesie hoc nomen spiritus sanctus est accommodatum ad significandum unam trium personarum trinitatis: quod pedit per modum amoris a patre et filio. Secundum hanc duplicem differentiam potest dupliciter accipi peccatum in spiritu sancto. Nam si accipitur primo modo peccatum in spiritu sancto, dicitur quelibet blasphemata contra deum contra diuinitatem patris aut filii aut spiritus sancti aut contra opera eius. Et distinguitur hoc modo peccatum in spiritu sancto contra peccatum seu blasphemiam in filio hominis de quo scribitur. Matt. xij. Ubi dominus dicit. quicumque dixerit verbum contra filium hominis remittet ei: qui autem dixerit contra spiritum sanctum non remittet ei: neque in hoc seculo neque in futuro. Peccatum enim in filio hominis intelligitur blasphemiam in christum secundum humanitatem. et utroque modo peccabat iudeus in christum: sicut etiam peccauerunt olim in deo: ut habetur infra in. iij. pre finem. Nam ut dicit Theodosius. i. q. xij. ar. i. Christus operabatur quodammodo humaniter: comedendo: bibendo: et alia huiusmodi faciendo. et quodam diuinitate. s. demones eiciens: mortuos suscitando et cetera. huiusmodi. quod quidem agebat per virtutem

ipsius diuinitatis: et per operationem spiritus sancti secundum humanitatem erat repletus. Iudei autem per quod dicitur dixerunt blasphemiam contra filium hominis cum dicebant eum vocare et adorare ut patrem et publicanorum amatores. ut habetur Matt. xj. Post modum autem blasphemauerunt in spiritu sancto dum opera que ipse operabatur per virtutem ipsius diuinitatis et per operationem spiritus sancti attribuerunt principi demoniorum. Dicebat enim hic non eiecit demones nisi in belzebub principe demoniorum. Matt. xij. Bar. iij. et Lu. xj. Hodie etiam iudei non cessant blasphemare christum verbo et opere: et si occulte faciunt non imputant rectoribus ciuitatum: sed quando publice fecerunt. Nota hic contra christianos quod peccant iudeos emere seruos que faciunt circumcidi et fieri iudeos et paulatim incipiunt emere reueros: sub quibus ement rufos: et sic erunt domini christianorum cum sint serui dei. Et si iudeos. d. iudeis. Quinimo seruus emptus ab eis si vult effici christianus eripit in libertatem: ut in. c. j. et vi. de iudeis et cetera. Die vii. et pedit contra hunc defectum. Et sic iudei propter predicta dicuntur in spiritu sancto blasphemare. Et sic per quod intelligatur hoc modo peccatum in spiritu sancto. Et hoc modo intellexerunt antiqui doctores. Athanasius. Hilarius. Ambrosius. Hieronymus. et Chrysostomus. ut refert Theodosius. i. q. vbi supra. Secundo autem modo potest accipi spiritus sanctus: ut dicitur supra in virtute unius diuisionis: ita ut significet unam personam trinitatis procedentem a patre et filio. Et secundum hoc dicitur peccatum in spiritu sancto per differentiam a peccato commisso contra personam patris vel filii. Dicitur autem peccare in patrem vel filium: vel spiritum sanctum: quando peccat contra aliquid appropriatum patri vel filio vel spiritui sancto. Est autem notandum: quod patri attribuitur potentia: filio sapientia: spiritui sancto bonitas. Ideo peccatum quod committitur ex infirmitate id est ex impulsu passionis dicitur contra patrem. Peccatum vero quod fit ex ignorantia est contra filium. Peccatum autem ex certa malitia quod opponitur bonitati est peccatum in spiritu sancto. quod non intelligitur quando ex habitu vitii acquisito peccat: sed quando voluitas tendit in aliquod malum per remotionem vel preemptionem propriam: sicut peccatum. ut declarat Theodosius. i. q. xxxv. ar. i. q. xxxv. ar. iij. et scriptum supra ar. j. Simone. v. p. v. Hono exemplum in Petro: Paulo et iuda. Petrus negauit christum in nocte passionis. propter infirmitatem

Id est propter impulsus passionis timor: quia
 timens mori negavit eum magis diligens
 corpus suum quam christum. Non enim peccabat
 ignorantia quam confessus fuerat corde et ope
 dei. Tu es christus filius dei vivi. Dat. vi. Et
 sic ex fragilitate peccavit et sic dicit peccas
 se pro patre: cui appropriat potentia. Sic
 etiam david peccavit ex fragilitate cum Ber
 sabee. ij. Reg. xj. Et ideo christus miser est
 sibi. Nam sicut dicit. Luc. xxij. Converteris
 dominus respexit Petrum et recordatus est Petrus
 quibus dominus sicut dixerat: quod prius antequam gal
 lus caneret ter me negabis: et egressus for
 ras fleuit amare. Paulus autem peccavit ex
 ignorantia: quia credebat bonum facere perseque
 do ecclesiam dei: et sic dicebat peccare contra
 filium: cui appropriat sapientia. Et ideo neces
 saria fuit sibi medela scientie quam prulit si
 bi christus cum irer damascum et cere. Sicut legi
 tur. Act. ix. ubi dicitur quod circumfulsit illi lux
 de celo quod non solum fuit verum de luce vis
 bili: sed etiam de luce sapientie invisibili: quod
 illuminavit intellectum eius de sapientia et sci
 de vera. Iohannes dicit ipse de se. Primum fui blas
 phemus et persecutor et crudeliosus: sed mihi
 misericordia peccatorum sum: quia ignorans feci in
 incredulitate. j. Tim. j. Sic etiam Trajanus
 imperator ex ignorantia peccavit perseque
 christianos: ideo misericordiam persequutus est
 orante pro eo Gregorius. Quamvis illud fuerit
 specialissimum sequi ventis. Sic etiam pec
 cavit Adam in filium. Quamvis enim Adam
 non fuerit seductus in hunc in quo mulier sicut
 dicit Augustinus. j. Tim. ij. Tamen in hoc se
 ductus est: quod creditur veniale quod mortale
 erat. ut dicit Augustinus et post Theodosium. vi. xlij
 ar. vi. Argumento. Judas autem peccavit ex
 malitia: non enim ex infirmitate nec ex igno
 rantia. quia iam noverat quod ad invocacionem
 nominis Jesu christi: ipse faciebat miracula sicut
 ceteri apostoli sicut legitur. Dat. x. Ideo pecca
 vit in spiritu sancto: cui appropriat bonitas.
 Et quia hoc peccatum est gravissimum: ideo non
 meruit remissionem quibus multis modis
 christus voluerit ipsum convertere: sed amore: quoniam
 laus sibi pedes: timore: quoniam dixit: ve homi
 ni illi etc. Bonum erat ei si natus non fuisset
 homo ille. Dat. xij. Dolore: cum dixit tradit
 ionem dei. Unus vestrum me traditurus est ex
 pristari val. ce. di. Numquid ego sum rabi
 gus. Pudore: cum dixit Jude. Tu dixisti etc.

Sed non fuit possibile: quia peccatum quod ex ma
 litia peccerat erat adeo gravissimum quod cor
 suum fecerat lapideum: et sic etiam peccatum diaboli
 non ex ignorantia: nec ex infirmitate peccas
 sit. Et ideo quod nullo impellente peccavit: ve
 niens non meruit nec merebit in eternum. Et
 his quod patet: quod est peccatum in spiritu sancto: illud
 scilicet quod ex certa malitia committit quod opponit
 bonitati quod approbat spiritum sanctum. et hunc vult ma
 gister sententia. in. ij. dis. xlij. Tertio modo
 accipit Augustinus peccatum in spiritu sancto: quod dicit
 esse finale impietatis. De quo dicit infra.
 ij. pre finonis. ij. puncto. Et sic patet prima
 pars: videlicet quid est peccatum in spiritu sancto
 Quantum ad secundum: scilicet de speciebus suarum
 diversitate: est notandum putavit Tho.
 ij. q. xliij. arti. ij. quod accipiendo peccatum
 in spiritu sancto. Secundo modo supra videtur
 peccatum quod ex malitia committitur. dividit hic
 peccatum in sex species: quae sunt iste videtur.
 Prima est desperatio.
 Secunda est presumptio.
 Tertia est finalis impenitentia
 Quarta est obstinatio.
 Quinta est impugnatio veritatis agnitione.
 Sexta invidiosa fraterne gratie.
 Et per sufficientiam istarum specierum est rati
 onandum: quod sicut supradictum est peccatum in spiritu
 sancto: dicitur quod voluntas hominis ex malitia
 premit illa remedia a bonitate spiritus sancti
 instituta: per quod homo retrahit a peccato vel ad pen
 nitentiam provocat. hec autem remedia sunt sex
 quorum duo pertinent ad ipsum dominum remittentem
 et in quibus sunt duo per quod homo retrahit a peccato:
 et ad penitentiam provocat. Primum est misericordia:
 de qua datur homini spes quod remittantur sibi
 peccata. et quod promittunt bona. et propter hanc
 peccat per desperationem. et ideo desperatio est
 peccatum in spiritu sancto. Exemplum habetur
 de Cain etc. De historia: quando occidit
 Abel fratrem suum videns enim se depre
 hensum a deo etc. Dixit maior est iniquitas
 mea quam ut veniam merear. Gen. ij.
 Graviter peccavit desperando quod fratrem
 occidendo: sic et iudas desperans laqueo
 se suspendit. sic et multi interficiunt se ex de
 speratione. sed forte talium desperatio po
 tet est circumstantia peccati quod peccatum specia
 le in spiritu. quia voluntas eorum non direc
 te fertur contra spem divine venie per con
 temptum eius. Secundum quod est in deo res

De peccato

trahens a peccato hominē et puocans ad penitentia. est iustitia, de qua insurgit homini timor de punitione peccati: quanto magis differt tanto magis infert. iuxta illud ps. vii. Deus iudex iust. for. et patiens nunquid tra. per. sin. di. nisi cōuer. sue. gla. suoz. vi. ar. lu. re. et pa. illum etc. Et Valerius. j. ca. de neglecta religione. Lentio em gradu ad vindictā sui diuina peccat ira tarditatēq; supplicij grauitate cōpensat. Et ptra hoc peccat homo p psumptionē duz aliquis se psumit glāam adipisci sine meritis: vel vniā sine penitētia: qd qdē est magna blasphemia ptra deū: qz facit deū iniustū. et h pccm psumptionis videt incidisse Origines: qd dixit omnes etiā damnatos saluandos esse. Et ideo post mortē anatemarizatus est. di. xlii. q. ii. c. si. Si quis aut peccat cū spe venie meditante pnia quā putat vel intendit agere: nō peccat in spm sc̄m. Alia vero duo remedia pinent ad pniaz p quā mittunt peccatū in qua requiritur duo. Prīmū est dolor de peccato. Scdm est ppositum abstinendi de futuro. Sic em diffinitur pnia ab Ambro. Penitentia est peccata mala plangere et plangēda itez nō comittere. Contra primū ergo. i. ptra dolore d peccato cōmisso peccat p finale impenitentia que accipit nō eo mō quo dicit pmanētia in peccato vsq; ad mortē: sic em nō esset sp̄ca; le peccatū: sed quedā peccati circūstantia et videt idem pccm esse cum obstinatione: vt dicit Tho. in. ii. sen. dist. xlii. sup litterā in fi. Et sic accipit pnia ab Aug. Sed hic accipitur impenitentia fz q; importat ppositum nō penitendi fm Tho. Talis ergo impnia dicit sp̄ca; le peccm in spiritū sanctū q; nunq; remittit neq; in hoc seculo: neq; in futuro. Unde Hierony. sup Amos. ii. et habet in decretis. de pe. dist. j. Sup tribus scelerib; damasci et sup quattuor nō eductam eum: iuxta tropologiā hoc possumus dicere. Prīmū peccatū est cogitare qd mala sunt. Scdm cogitationib; acq; uisse pueris. Tertium q; mente decreueris ope complere. Quartū post pccm nō agere pniā. et suo sibi cōplacere delicto: hcc ille. Un puerbiū est. Humanū est peccare diaboliū pseuerare: sed angelicū emendare. Contra scdm. i. ptra ppositum abstinendi a peccis futuris peccat p obstinatio nem qn. homo firmat sui ppositū in hoc q; peccō inheret qnimo studet inuenire viarios modos patrandi peccatū: exultat cū inuenient: ptra quos dicit. letant cū male fecerint: et exultant in rebus pessimis. Pro verb. xxxj. Et alibi. non em dormiunt nisi malefecerint: nec capiunt somnum ab eis nisi si suplātauerint: comedunt panē impietatis. et vinū iniquitatis bibunt. Proverb. viij. De his etiā duob; modis peccandi dicit. Dicit. viij. Nullus est q; agar pniā de peccato suo di. quid feci. ecce pniū. Omnes cōuersi sunt ad cursum suū quasi equi impetu vadens ad plium: ecce secundū. Hic pactice sicut expedit. Nota hic exemplū d illo armigero q; dixit Abbatī sancte Justine. Quid feci: ego nunq; feci passus ad derobandū boies: nunq; boies occidi etc. Cui respondit abbas. Redat; frater: nō qd vni peccatū mortale damnat an. sicut sicut p vni paruum forāme pditur nautis licet sit alias noua et fortis. Alia vero duo remedia quibus voluntas hois retrahit a peccato et ad pniā puocatur sumunt ex parte donez. ipsius dei. quoz vni est cognitio veritatis fidel: per quā illuminat ad cognoscendū spiritualia. et ptra hoc opōnitur impugnatō veritatis agnite: dum scz aliquis veritatem fidel agnite impugnat vt liberius peccet. Sed nota q; veritas et sapientia et hmoi possunt dupliciter cōsiderari. vel fm piam rationem: et sic appropriant filio: et sic impugnant veritatem peccat in filium. vel fm quod habent rationem boni. et sic appropriatur spiritū sancto: q; est primū donū in quo omnia dona donant: et sic aliquis impugnant veritatem agnitā ex certa malitia in spiritū sanctū peccat fm Tho. in. ii. sen. dist. xlii. Et nota. hic ptra doc. legistas q; sciendū cū ptra ius. Aliud est auxiliū interioris grē ptra qd ponit inuidia fraternel: sed dum scz nō solū inuidet psonē fratris. sed etiā inuidet gratie dei crescenti in inuidia qd velle/ q; nullus haberet gratiā dei vt rotus mūdus esset: se eius culpe sue. et voluntas diaboliā: nō ergo inuidia fratris est peccm in spiritū sanctū. Pura quando q; inuidet de prosperitate vteralitanis hois: sed inuidia fraternel gratie est peccatum in spm sanctū: scz qn quis inuidet

De exaltatione gfe: sicut q' multi puer tan-
 tu, vel aliqd hmoi. fm Lho. in. ij. sen. vi.
 xlij. Nota hic practice ptra aliquos pdi-
 catores q' emulant alijs pdicatos: s' faci-
 entib' fructu' zc. Lum tamē debet gaude-
 re si verā charitate haberet. sicut letat hō
 qñ habet alijs coadiutores exercitio seu
 labori suo. Sed tam implet verbuz apli.
 Phil. j. Quidā quidē ppter inuidiā z cō-
 tentionē, quidā aut ppter bonā voluntatē
 cōm pdicabāt qdā ex charitate zc. Cōtra
 hanc aut inuidentiā fraterne gfe siue cha-
 ritatis. Nota exemplū qd legit de quodā
 eremita: legit nāq de eo q' tpe asperrimā
 vitā vī fecerat ad quē cū quidā latro ve-
 nisset q' multos spoliauerat: facta p'fessione
 cū nullā pniām ab eo veller recipere: nec te-
 stium: nec oratōez: nec elemosynā zc. Tū
 deq' eremita ab illo qd poruit accepit. Et
 inuixit ei q' dicit: iuxta viā crucē aliqūā
 videret sero genu orationē dicerz aliqūā.
 cūq' latro hanc solā penitentiā acceptasset
 remor' paululū a cella eremite videns ho-
 stes suos quoz cōsanguīneos occiderat:
 fugere cepit: q' fugiente crux supra viā ere-
 ca illuc occurrit: et statim sero genu ce-
 pit orationē dīcam dicere z crucē adora-
 re. z cū evadere potuisset si p' tunc cucur-
 risset maluit mori quā penitentiā sibi in-
 functā p'reire. Luz q' ab hostib' fuisset oc-
 cūsus vidit dicit' eremita angelos cū gau-
 dio portates aiām latronis v' pot' mar-
 tyris: quo viso cepit diabolica instigatiōe
 valde dolere z indignari q' p' mltos ānos
 durissimā pniām fecisset: z tamē latro ille
 q' nunq' pniām fecerat eū in gloriā p'cessit
 ser z sic relicto eremo ad selm redijt. Dia-
 bolus aut accepta iusta a dño potestate ti-
 mens ne aliqñ ad pniāz rediret: posito in
 viā obstaculo in qd corruit z collo cōfractū
 ero mortuus est: in iferno aiām ei' sepeli-
 vit. In dicit. Finis nō pugna coronat. z
 sic p'z iusticiā istaz speciez pcti in spl
 ritū sc'm. Quantū ad tertiu. l. de res-
 missibilitate ipius pcti in sp'itū sc'm: est
 notandū q' triplic' pōt accipi pctm in spi-
 ritū sc'm. Uno modo fm Aug. p' finali
 impententiā. fm q' est circūstantia quedaz
 peccati. Et sic dicit' p' p'ne irremissibile: qā
 nō modo remittit' pctm mortale in quo
 homo p'seuerat vsq' ad mortem: q' in hac

vita nō remittit' p' penitentiā nec etiā in
 futuro dimittet. In dicit' Eccl's. xj. Si
 ceciderit lignū ad austrū aut ad aquilonē
 in q'cūq' loco ceciderit ibi erit. B're Greg.
 z habet in decretis. xxy. di. Qualis hinc
 quisq' egredit': talis in iudicio p'sentatur.
 Secdo modo pōt accipi pctm in sp'itū
 sc'm p' qualibet blasphemā dicta contra
 diuinitatē patris vel filij vel ipūs sancti.
 vel p'ra opera eius: z hoc dicit' eo modo
 irremissibile q' peccati sequens. Vel dicit'
 meli' qd tunc dicit' irremissibile: q' de dif-
 ficili remittit': nō tñ est difficile sic sequēs
 Tertio modo pōt accipi p' pctō ex ma-
 litia cōmissa: put dicit' est sup qd z diuisi-
 ditur in sex species sup positas. Et fm h
 dicit' irremissibile: nō q' nullo mō remittit'
 taf: sed q' quantū est de se habet meritum
 vt nō remittat'. Et hoc duplic' vno quā-
 dē modo: quantū ad culpā. sicut em aliq's
 dicit' morbo incurabilis fm naturā morbi
 p' quā tollit' illud p' qd morbus pōt curari
 puta cū morbus tollit' virtutē nature: vel
 inducit fastidiū cibi z medicīne: licet etiā
 talē morbū deus possit curare. Ita etiā
 pctm in sp'itū sc'm dicit' irremissibile:
 fm naturā suā inquantū excludit ea p' que
 fit remissio pctōz. Per hoc tñ nō precludit
 tur vīa remittendi z sanandi oipotentiē z
 misericōdie dei: p' q' aliqñ tales quasi m'racu-
 lose sp'itualmente sanātur fm Lho. ij. q. xxi
 iij. ar. ij. Et sic intelligit' qd d' dñs Bar.
 xij. z Bar. iij. q' hoc pctm nō dimittit' nec
 in hoc seculo / nec in futuro. Lum q' dicit'
 pctm in spūm sc'm esse irremissibile. nō in-
 telligit' p' hoc qd p'ueet potentia absolute
 ad remissionē: nec ex pte dei remittentis: qz
 potentia ipius infinita zc. Nec ex pte ei'
 cui fit remissio: cui inest natura liberūarbi-
 trium in statu vie existēs: qd etiā post pec-
 catū in spūm sanctū manet. P'vna q' per
 hoc portus apertudo vel facilitas quedaz
 ad remissionē. fm Lho. in. ij. sen. dist. xliij.
 ar. iij. in vl. ar. Et h' p'z in exemplo Pe-
 tri: Pauli: z Jude. de quib' dicit' est sup
 gre. j. sermonis. Quantū verō ad penam
 dicit' irremissibile. i. habere meritū vt non
 remittat': qz qui peccat ex ignorantia vel
 infirmitate minorem penam meretur: qui
 autē ex certa malitia peccat nō habet ali-
 quā excusationē: vnde eius pena minuat.

De peccato

Similit̄ etiā qui blasphemat in filiū bo-
mini: et diuinitate nondū reuelata pote-
rat habere aliquā excusationē p̄ infirmi-
tatē carnis quā in eo aspiciēbat: et sic mi-
norē penā merebat. Sed qui ip̄am diuini-
tate blasphemabat opera spūs sc̄i dia-
bolo attribuens nullā excusationē habe-
bat vñ etiā penā diminueret. Et iō dicit
fm̄ expositionē Chrysostomi hoc pecc̄m nō
remitti: nec in s̄culo/ neq; in futuro. q̄
p̄ eo passi sunt penā iudei. et in p̄senti vitā
p̄ romanos/ et in futura vitā penā inferni.
Sic etiā Athanasi⁹ inducit exemplū de
eorū parentib; qui p̄mo q̄dem p̄tra Moy-
sen p̄tenderūt p̄pter defectū aque et panis
et hoc dñs sustinuit patient. Habebāt em̄
excusationē ex infirmitate carnis: s; post
modū grau⁹ peccauerūt quādo blasphe-
mantes in spiritū sanctū: beneficia dei q̄
eos de egypto eduxerat idolo attribuētes
cū dixerunt: hi sunt dii tui israel: q̄ te edu-
xerunt de terra egypti: et ideo dñs etiam
ep̄alē fecit eos puniri: q; ceciderūt in die
illo: quasi. xxxij. milia hoim. Ego. xxxij. Et
in futurū eis penā cōminatur dices. Ego
aut̄ in die ultionis visitabo hoc pecc̄m eorū
fm̄ Tho. vbi sup̄. Et sic p̄z tertia pars.

**De quattuor causis quibus
p̄est homo cadere in peccatū.
Sermo. xij.**

O quasi a facie
colubri. et. Prosequēdo adhuc
tertū arti. Sequit̄ p̄dicare de
causis pecc̄i moral̄ et licet sufficient̄ dictū
sit de hac materia. s. arti. j. sermone. v. vbi
dictū est de causalitate pecc̄i. tamen ad hoc
moralit̄ loquēdo. Nota q̄tuoꝝ causas q̄
bus p̄t homo cadere in peccatū et specia-
liter p̄tinet hoc ad hōiem deuotū: et p̄ re-
rea monet nos ap̄s dicens. Qui se exultat
mat̄ stare videat ne cadat. j. Coz. r. Nota
Stare. Dicit̄ homo stare q̄ est in ḡsa: per
quā hō habet rectū vultū: seu facie anie
ad deū: q̄ facies anie est ratio naturalis: s;
cadit p̄ pecc̄m mortale p̄ qd̄ adheret terre:
et osculat̄ et diligit bona terre: et q; gratia
nō habet cogere liberū arbitriū. Ideo nō

facit hōiem adeo stabilē quin possit a gra-
tia cadere: sic et contra. Peccator potest a
p̄sō resurgere ad statū gratie p̄pter liberū
tatē arbitrii. que adhuc durat in eo. Ideo
dicit ap̄s vbi supra. Qui se existimat sta-
re et. Cause ergo sunt iste.

Prima est diabolica tentatio.

Sec̄da est familiaris affectio.

Tertia est delitiosa cōuersatio.

Quarta est negligens operatio.

Prima causa est. Licet em̄ diabolus
nō possit cogere liberū arbitriū: tñ rētan-
sua est tante impetuositatē. q; nū hō sit di-
ligens et. Exemplum habet in David. ii.
Reg. xj. Quādo vidit Bersabee et. Q; q̄
lis turris erat: q; tam puer custodiēs gre-
gem patris sui interficere potuit leone et.
Ideo dicit ip̄e. Impulsus sum: vt caderē
et dñs suscepit me. Post modū dat reme-
diū q; hō de cetero nō cadat dī. Fortitudo
sua et laus mea dñs/ et fact⁹ est mihi in
salutē. ps. cxij. Sicut em̄ ille q; tenet se for-
titer cū amabus manib; ad columnā non
cadit: sic q; tenet se cū deo cum duab; ma-
nibus. i. cū vigilia et oratione et. Ideo dicit
Proverb. xvij. Turris fortitudinis non
men dñi. Ad ip̄m p̄fugiet iustus et salua-
bit. Hoc p̄siliū dedit dñs in nocte passi-
onis ap̄s dī. Vigilate et orate: ne intretis
in tentationē. Mat. xxvj. Sed q; ap̄s nō
tenuerūt eius p̄siliū: nō ceciderūt. Quā-
do s̄ religiosus: vel monialis vel secularis
videt q; vires sue nō sufficient̄ ad acquiren-
das vel manutēdas frutes remedii
est/ vt recurat ad orationē in q̄ petat auxi-
liū a deo. ps. xlj. Imola dō sacrificiū lau-
dis et red. al. vo. t. et inuo. me. in die tribu-
erua me et. Et ps. xc. Clamauit ad me
et ego exa. eū. et. Sec̄da causa est fami-
liaris affectio m̄heris ad virum et cōtra:
q; sicut palea ad ignē iuncta quā cito in-
cendit: sic et. Ideo cauet vnūq; a fa-
miliaritate hōi quātrūq; illa p̄ona sit
necessaria vel bona et honesta: q; terra est
bona: et aqua est bona: et tamen s̄l iuncte
faciunt lutum. Mat. xvij. Si oculus tu-
scan. re. er. cum. et pro. abste bonus est tibi
cū vno oculo ad vi. intra. quā. d. o. cu. ha. ml.
in geben. ignis. Unde ait poeta. Que no-
ctura tenes quous sint cara relinquere. Pro-
pterea est maximū piculum monialis et